



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Theodōritu Episkopu Kyru Kai Eyagriu Scholastiku
Ekklesiastikē Istorìa, Eklogai Apo Tōn Istorion
Philostorgiu Kai Theodōru**

Theodoretus <Cyrrhensis>

Mogvntiae, 1679

XIII. De nuncupatione Imperatoris Tyberii & de moribus ejusdem.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14162

θίσωσε, καὶ ἐς τὴν Ῥωμαίων βασιλείαν ἐφύλαξε, κινδυνώσασαν τοῖς ἰσχυροῖς ἐγγυρήμασι, σὺν καὶ τῷ ὄλῳ πολὺν δόματι διαρρύλλουαι, καὶ βαρβάρους τῆς τοιαύτης ἀρχῆς ἐκστῆναι.

A nem eum periculo eripuisset, & Romano Imperio reservasset; quod temerariis Justinii consiliis in ejusmodi discrimen adductum fuerat, ut metuendum esset, ne cum universa republica funditus interiret, & in barbarorum ditionem ac potestatem concederet.

Κεφ. ιβ΄.

Ὁ τραιανὸς διαπραξισάμενος πρὸς χασρόν, τὰ τῶν ἰωμάων ἐπιτήδεωσε πράγματα.

Βουλόμενος τοίνυν βελῶν Ἰπικαργον, καὶ τοῖς πρῶτοις ἀρμοδίαν, ἢ τὸ πᾶν ἀνάρθρωσε πᾶσιμα. τραιανὸν γὰρ ὡς τὸν χασρόν ἐκπέμπεισιν, ἀνδρᾶ λόγιον τὸν συκλητῆ βασιλῆος, πολὺν τε καὶ σωεσῆ τοῖς πᾶσι ἴμιον. οὐδὲν ἐκπεσώπει τὴν βασιλείαν, ἐδὲ μὴν τὴν πολιτείαν τὴν πρὸς εἰρήνην ἀνοίσειν, ὑπὲρ δὲ γε μάλιστα θεοφίας τὰς διαλέξεις ποιησόμενον. γέγραφε δὲ ἀπὸ τῆς χασρόν, τὰς τε συμφορὰς τῶν ἀνδρῶν πόλιων μὴν, τὸ τε τὴν πολιτείαν ἀναρχον, καὶ ὡς ἐδέοι χήρα γυναῖκα, καὶ βασιλεὺς κἀμὴν, καὶ ἐρήμη πολιτεία ἐπεμείναν. ἀπὸ τῶν γινώσκοντων, μὴ μόνον τὴν ἀπλησίαν τυχεῖν, ἀλλὰ καὶ κατὰ πάντων ἀρίστους ἰατρὰς πρὸς τῆς Ῥωμαίων πολιτείας παρ' αὐτὸν πεμφθῆναι, οἳ καὶ τῶν νόσων διέλυσαν. πᾶσι δὲ τοίνυν ὁ χασρόν καὶ μέλλων ὅσον ἐπὶ τοῖς Ῥωμαίοις Ἰπικαργον πρῶτοις, ἐκεχεῖται τριῶν ποιῆσαι χρέων, ἐν τοῖς ἑσπέραις μέρεσι δόξαν τῶν ἀρμενίων ἐν τοῖς ὡραίοις πλησίον μέναι. ὡς ἀνὰ πολέμῳ, μηδενός τ' ἀέω παρ' ἐνοχλήσει. τῶν κτ' τῶν ἑσπέραις παραπομπῶν, τὸ σίμιον πρὸς τὴν βαρβάρων ἐάλω πρὸς ἡμῶν ὑπὸ γηπαίων κραταίμων, ἰσχυρῶς πρὸς αὐτῶν ὡς ἀδούξεν.

CAP. XII.

Quomodo Trajanus Legatus ad Chosroem missus, res Romanorum restituit.

TIBERIUS igitur consilium cepit opportunissimum & rebus presentibus accommodatum: quod universam cladem refarcivit. Trajanus enim ad Chosroem missus est, vit prudens, ex ordine senatorio: qui tum ob canitiem, tum ob singularem prudentiam, summo in honore apud omnes erat non ex Imperatoris aut Reipublicæ nomine Legationem obiturus, sed pro Sophia Augusta duntaxat verba facturus. Quippe illa litteras scripserat ad Chosroem, quibus tum viri sui calamitatem, tum reipublicam Imperatore orbam deplorabat; addens insultandum non esse mulieri viduæ, & Imperatori mortuo, & reipublicæ deserta. Nam & ipsum olim, cum in morbum incidisset, non modò parem humanitarem expertum esse: verùm etiam præstantissimos medicos à republica Romana ad ipsum missos esse, à quibus etiam morbo liberatus fuerat. His postulationibus annuit Chosroes. Et cum in Romanorum ditionem jam jam invasurus esset, trium annorum inducias pactus est in Orientis partibus. Cautum tamen, ne Armenia simili conditione frueretur: quò bellum illic geri posset, nemine Orientales partes lacescente. Dum hæc in Oriente gererentur, Sirmium oppidum à Barbaris captum est, quod prius quidem Gepidæ occupaverant: postea tamen Justinio Imperatori tradiderant.

Κεφ. ιγ΄.

Πεὶ τῆς εἰς τὴν βασιλείαν ἀναρρήσεως τῆς εἰρήνης, καὶ τῆς ἀπὸ αὐτῆς.

ΕΝ τούτῳ δὲ καίσαρα πῆξεν βελῶν μασι θεοφίας ἰσχυρῶς ἀναγορεύει, τοιαῦτα κτ' ἴν' ἀναρρῆσιν ἐπιφθεγξάμενος, ἀπᾶσαν ἐκδέσκει παλαιὰν τε καὶ νεανίστοριαν, ἔφιλανθρῶπα

CAP. XIII.

De nuncupatione Imperatoris Tiberii, & de moribus ejusdem.

SUB idem tempus, Justinus suadente Sophia Tiberium Cæsare renuntiavit. Qua in nuncupatione, ejusmodi orationem habuit quæ omnem historiam transcendit, tam veterem, quam recen-

tem: cum clementissimus Deus hoc ei A
 spatium temporis concessisset, tum ad
 propria delicta confitenda, tum ad salu-
 bria consilia suggerenda pro utilitate
 Reipublicæ. Congregatis enim in a-
 trio Imperialis palatii, ubi hæc fieri mos
 est, Joanne Patriarcha cujus supra me-
 minimus, unâ cum sacerdotibus suis &
 magistratibus atque honoratis, cunctis
 denique qui in palatio militabant, Ju-
 stinus Imperatoria tunica & purpurea
 chlamyde Tiberium vestiens, edita vo-
 ce ita palam locutus est. Ne te in erro-
 rem inducat vestis tuæ magnificentia,
 nec pompa rerum quæ sub aspectum
 cadunt. Quibus ego in fraudem indu-
 ctus, imprudens extremis me supplicii
 obnoxium reddidi. Sed tu errata
 mea corrigito, omni cum lenitate ac
 mansuetudine Rempublicam regens.
 Tum Magistratus digito demonstrans:
 Cave, inquit, ne his credas. Hi enim in
 hunc quem vides statum me deduxe-
 runt. Adjecit etiam ejusdem modi
 alia, quæ summam admirationem om-
 nibus incusserunt, & immensam la-
 chrymarum copiam elicuerunt. Fuit
 autem Tiberius corpore maximo pro-
 cero, & cum proceritate stature, ven-
 ustissimus non Imperatorum modò,
 verum etiam omnium mortalium,
 quantum quis conjectura assequi pot-
 est: adeo ut primùm quidem forma e-
 jus digna esset imperio. Animo autem
 lenis fuit atque humanus, & qui primo
 statim intuitu cunctos comiter exciperet.
 Summas esse divitias existimabat,
 largiti omnibus, & erogare non ad ne-
 cessitatem solum sublevandam, verùm
 usque ad affluentiam. Neque enim
 quidnam accipere deberent poscen-
 tes, considerabat, sed quid Imperato-
 rem Romanum dare deceret. Aurum
 porrò illud adulterinum censebat,
 quod cum lachrymis provincialium D
 collectum fuerat. Quam ob rem unius
 anni tributum collatoribus remisit: &
 possessiones quæ ab Adarmane vastata
 fuerant, tributaria functione relevavit,
 non pro modo detrimenti quod
 passæ fuerant, sed multo uberius atque
 prolixius. Remissæ sunt etiam magi-
 stratibus illegitimæ munerum oblatio-
 nes, quibus antea Imperatores subdi-
 tos suos illis vendere consueverant.
 Constitutiones quoque his de rebus
 scripsit, posterorum securitati prospici-
 ens.

θεῶ ἐν δόξῃ καὶ ῥῆσιν ὡς τάς τε ἀρετὰς
 ἐξέπειν ἀμαρτίας, τάς τε χρεῖσά ἐσηγησά-
 ῖν ἢ τῆ πολυθείᾳ σωμοισοῖ. ἀθροισ-
 των γὰρ ἐν τῇ ὑπαίθρῳ αὐτῇ, ἐν δὲ παλα-
 τῷ λέγει τὰ τοιαῦτα γίνεσθαι, τὸ τε δευ-
 ρῶς ἰωάννη, ἔπειθ' ἐν ἐμνήδῃ ημεῖν, καὶ τῷ
 ἀμφοῦν, τῶν τε ἐν ἀξιώσει τελευτήσαν-
 τῶν περὶ τὴν αὐτὴν ἑρανομήριον, τὸν βασι-
 λικὸν χιτῶνα ἐν δὲ δύσκων τίθειον, καὶ τῶν
 χλαῖναι περὶ τῶν ἀναφανδὸν κεκαργυρῶ-
 εῖπε. μὴ πλανάτω σε τῆς ἀμπεχόνος ἡ βασι-
 τασία, μηδ' ἐτῶν ὀρωμήριον σκλή. οὐκ ἔστι
 Β θείσ, ἐλαθον ἐμαυτὸν ταῖς ἐχθαῖς παλαι-
 ὑπόδικῃ γυμνῶ. ἀνέσθωσον τὰς ἐμαυ-
 ἀμαρτίας, διὰ πάσης διαπάσης ἀφ' ἧς
 τὸ πολίτευμα. καὶ τὰς ἀρχοντας ὅσους
 ἐλεγε γῆρας χρεῖαι τῶν περὶ τῶν, περὶ
 δὲ ὡς αὐτοὶ μεῖς ἀπὸ ὄρας ἤγαγον, καὶ
 τετρατοιαῦτα ἀπὸ ἀπαύσεως καὶ ἀπὸ κῆ-
 δακρῶν ἀμείψων χύσῃ ἡ γὰρ. ἡ δὲ γὰρ
 τίθει. μέγιστος τε τὸ σῶμα ἔς ἐς ὑπερ-
 διαστρέψασθαι μᾶλλον εἶπερ τις ἐμαυ-
 βασιλείων μόνων, ἀλλὰ καὶ πάντων ἀνθρώ-
 πων. ὡς πρῶτον ἡμῶν τὸ εἶδ' ἄξιον τυχε-
 C νίδ' εἶναι τὴν ψυχὴν ἡπίος τε καὶ φιλο-
 φροῦ, διὸς δὲ ἔβλεμμα ἄσπασ-
 τας δεξιέμεν. πλάτων ἡγέμεν, τὸ πᾶ-
 σιν ἐπαρκῆν περὶ τὰς ἐπιδοσῆς, ἔπειθ' ἐμ-
 νητὴν χρεῖαν, ἀλλὰ καὶ τὸ περὶ τῶν ἐπι-
 ὅτι λαβεῖν ὀφείλον οἱ δεόμενοι, τὸ τοῦ
 πᾶ. ἀλλ' ὅπερ βασιλεῖα ῥωμαίων εἶναι πρὸς
 ἡμῶν. κίβδιλον ὅτι τὸν χρυσὸν ἡγετο τὸν ἐν δὲ
 κερῶν ἡκούσα. ὅθεν ἀμέλει τὴν τε δασμῶ-
 γίαν τοῖς σωτηρίαι ἐπαφῆκεν ἐνός τῶν
 χρεῖν. τὰς τε κήσας ἀσπερ ὁ δὲ δαρμῶν
 ἐλυμνήσθαι, τῶν ἐπιδικῶν τελῶν, ἔπειθ'
 τὰ μέγιστον τῆς βλάβης, ἀλλὰ καὶ πολλὰ κα-
 θυπέεργον ἡλυθῆρωσεν. ἀφείθησαν ὅτι
 τοῖς ἀρχεσιν αἰάθεσμοι δόσας, αἷς πᾶσι
 βασιλεῖς τὰς ὑπὸ κῆρας ἐπίπραστοι καὶ τῶν
 τῶν καὶ διὰ ἀξίως ἐγραψέ, τὸ μέγιστον
 τασφαισάμεν.